

ת"פ 43831/10/15 - מדינת ישראל נגד עמיחי ארליך - נוכח

בית משפט השלום בקריית גת

03 יולי 2017

ת"פ 43831-10-15 מדינת ישראל נ' ארליך
בפני כב' הסגנית נשיאה ד"ר נגה שמואל-מאיר
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד עמית חומרי - נוכח
נגד
עמיחי ארליך - נוכח
ע"י ב"כ עו"ד איתמר סיוון - נוכח

המאשימה

הנאשם

גזר דין

מה דינו של נאשם צעיר (באופן יחסי) שעל רקע התמכרותו לסמים ביצע עבירות רכוש לא מעטות, ושמרגע מעצרו ועד היום סובבים חייו, הלכה למעשה, סביב הליך שיקומו, ושבאמצעות ההליכים הטיפוליים האינטנסיביים והארוכים שאותם עבר בהצלחה, ועודנו עובר גם כיום, נגמל מהתמכרותו, שולב בשוק התעסוקה ומזה למעלה משנה וחצי לא השתמש עוד בסמים? האם לנוכח חומרת העבירות יש מקום למצות עמו את הדין או שמא בנסיבות המתוארות, יש לחזק ולתמוך בשינוי החיובי שאותו הוא עובר ולהשית עליו ענישה שלא תגדע את ההליך הטיפולי? זו עיקר השאלה שניצבת במרכזו של גזר דין זה.

א. רקע עובדתי

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בכתב אישום מתוקן הכולל שלושה אישומים, כדלקמן:

· על פי המתואר באישום **הראשון**, בין התאריכים 12.09.2015 ל- 13.09.2015, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, התפרץ הנאשם לבית מגורים, בכך שפתח את דלת הכניסה באמצעות הכנסת חוט ברזל למנעול, וגנב מתוכו ₪ 150 שהונחו בארנק השייך לביתם של בעלי המקום.

ביום 14.09.2015, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, התפרץ הנאשם לאותו הבית, בכך שפתח את דלת הכניסה באמצעות הכנסת חוט ברזל למנעול, וגנב מתוכו ₪ 200 שהונחו בארנק השייך לביתם של בעלי המקום.

ביום 15.09.2015, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, התפרץ הנאשם בשלישית לאותו הבית, בכך שפתח את דלת הכניסה באמצעות הכנסת חוט ברזל למנעול, וגנב מתוכו סכום של מאות שקלים שהונחו בקופת חיסכון, השייכת לבנם של המתלוננים.

בגין אלה, הנאשם הורשע בשלוש עבירות של **התפרצות למקום מגורים בכוונה לבצע עבירה**, לפי סעיף 406(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"); ובשלוש עבירות **גניבה**, לפי סעיף 384 לחוק העונשין.

· על פי המתואר באישום **השני**, ביום 03.03.2010, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה אך עובר לשעה 19:00, התפרץ הנאשם לבית מגורים, בכך שנכנס לתוכו דרך חלון המטבח, וגנב מתוכו כספת שהכילה 200 אירו.

בגין אלה, הנאשם הורשע בעבירה אחת של **התפרצות למקום מגורים בכוונה לבצע עבירה**, לפי סעיף 406(ב)

לחוק העונשין; ובעבירה אחת של **גניבה**, לפי סעיף 384 לחוק העונשין.

על פי המתואר באישום **השלישי**, בחודש ינואר 2015, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, נכנס הנאשם למשרד בתוך מזכירות הישוב תלמי יפה, וגנב מתוכו ₪ 150 שהונחו על שולחן המשרד, ושהיו שייכים לעובדת במשרד.

בגין אלה, הנאשם הורשע בעבירה אחת של **גניבה**, לפי סעיף 384 לחוק העונשין.

2. בסך הכול, הורשע הנאשם **בארבע** עבירות של **התפרצות למקום מגורים בכוונה לבצע עבירה**, לפי סעיף 406(ב) לחוק העונשין; **ובחמש** עבירות של **גניבה**, לפי סעיף 384 לחוק העונשין

3. הצדדים לא הגיעו להסדר בעניין העונש, אך הוסכם כי הנאשם יופנה לשירות המבחן על מנת שיתקבל תסקיר בעניינו, תוך שהמאשימה הצהירה כי עמדתה העונשית בתיק זה הינה למאסר בפועל, וכי הצדדים ישובו להידבר לאחר קבלת התסקיר.

4. בעניינו של הנאשם התקבלו שני תסקירים מאת שירות מבחן, הנושאים אופי חיובי, ובסופם המלצה להסתפק בהשתתפות עונשים בדמות צו של"צ, צו מבחן, קנס והתחייבות.

מטעמים של צנעת הפרט, לא אעלה עלי גזר הדין את כל המפורט בתסקיר, לבד מלציין כי הנאשם מסר שביצע את העבירות בתקופה שבה צרך סמים, וכי כיום הוא חש חרטה ובושה על מעשיו, מבין את הפגיעה שנגרמה לקורבנות ומצטער על כך. עוד נמסר, כי במסגרת הליך המעצר הנאשם שולב בקהילה טיפולית "הדרך", שם שהה במשך כתשעה חודשים, ועבר להמשך טיפול בהוסטל, שנמשך כחמישה חודשים נוספים. כיום, עם סיומם המוצלח של הליכים טיפוליים אלה, הנאשם ממשיך להתגורר בחוק מסביבתו הטבעית ונמצא בקשר עם היחידה לטיפול בהתמכרויות בעיר כרמיאל, משתתף במפגשי N.A. ושומר על קשר עם גורמי הטיפול בהוסטל, והכול תוך השתלבות בשוק התעסוקה והקפדה על ניקיון מסמים.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם נמצא בהליך שינוי חיובי, כי הינו בעל מוטיבציה כנה לנהל אורח חיים תקין ללא שימוש בסמים, וכי הוא פועל באופן אקטיבי על מנת לשקם את חייו. עוד להתרשמותו של השירות, לאור ההליכים הטיפוליים שאותם עבר הנאשם, הסיכון להישנות התנהגות פורצת חוק מצדו הצטמצמה.

בשים לב לכל האמור, ועל מנת לא לפגוע בהליך השיקום, בא שירות המבחן בהמלצה העונשית שפורטה קודם לכן.

5. **מחוות דעת הממונה על עבודות השירות**, אשר התקבלה ביום 15.06.2017, עולה כי הנאשם כשיר ומתאים לביצוע עבודות השירות.

ב. טיעוני הצדדים (עיקרי הדברים)

6. בא כוח המאשימה עמד על חומרת מעשיו של הנאשם ועל הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מהם. לאחר שהפנה לפסיקה שונה, הלה עתר לקבוע מתחמי ענישה נפרדים בגין כל אישום, ובסיכומו של התיק, ביקש לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין 18 ל- 40 חודשי מאסר. אשר לעונש המתאים לנאשם, נטען כי ההליך הטיפולי שאותו הוא עבר צריך להילקח בחשבון בגדרי מתחם העונש, אך אין בו כדי להביא לסטייה לקולא ממתחם זה. וכך, לאחר שהפנתה לעברו הפלילי של הנאשם, מצד אחד, ולהליך הטיפולי שעבר, מצד שני, עתרה המאשימה להשית עליו ענישה ברף התחתון של מתחם העונש האמור, לצד מאסר מותנה, התחייבות ופיצוי.

יצוין, כי במסגרת זו, הוגש מטעם המאשימה גיליון הרישום הפלילי של הנאשם (סומן ת/2), הימנו עולה כי לנאשם שתי הרשעות קודמות, מהשנים 2013 ו-2014, בעבירות של החזקת סם לצריכה עצמית.

7. מנגד, בא כוח הנאשם הפנה באריכות להליך הטיפול שבעבר הנאשם ולעובדה כי נגמל מצריכת סמים, וביקש לאבחן בין עניינו לבין הפסיקה אליה הפנתה המאשימה. לטענת ההגנה, בשים לב למבחנים שנקבעו בפסיקה, במקרה הנדון יש לקבוע מתחם עונש הולם אחד בגין מכלול מעשיו של הנאשם, ולסטות ממנו לקולא לאור קיומם של שיקולי שיקום כבדי משקל. כתמיכה נוספת בבקשה זו, הפנתה ההגנה לפסק דין שהועבר לעיונו של בית המשפט ולעובדה כי הנאשם שהה במשך תקופה לא מבוטלת במעצר מאחורי סורג וברח ופרק זמן ארוך נוסף היה נתון תחת תנאים מגבילים.

כמו כן, נטען כי הודאתו של הנאשם "בשטח" נגבתה בניגוד לחוק ותוך פגיעה בזכות ההיוועצות שלו, וכי יש לתת לכך משקל במסגרת גזר הדין. מנגד, נטען על ידי המאשימה כי טענה זו לא הוכחה, ולכן אין לייחס לה משקל כלל.

8. הנאשם אשר קיבל את "זכות המילה האחרונה", טען כי את העבירות שבמוקד כתב האישום המתוקן, כמו גם את יתר העבירות שבעברו, ביצע תחת השפעה של סמים. כיום, כך לדבריו, הוא סיים בהצלחה טיפול שנמשך כשנה וארבעה חודשים ואף החליט להישאר להתגורר בכרמיאל עם חבריו שעברו יחד אתו את הטיפול, שם הוא מפרנס את עצמו "וממשיך לעשות טיפול עם עצמי".

דין והכרעה

9. בסימן א'1 לפרק ו' בחוק העונשין, אשר הוסף במסגרת תיקון מס' 113, נקבע **עקרון ההלימה** כעקרון המנחה בענישה. לאמור, ניתן משקל בכורה לשיקולי גמול, ונקבע כי בראש ובראשונה על העונש להלום את חומרת העבירה ובנסיבותיה ואת מידת אשמו של הנאשם. יחד עם האמור, עקרון ההלימה אשר ניצב במרכזו של תיקון 113 אינו עומד לבדו, ושומה על בית המשפט להעניק משקל גם לשיקולי **שיקום** הנאשם (ר' בעניין זה, למשל, פס' 12 בפסק דינו של כב' השופט ס' ג'ובראן בע"פ 452/14 **ניסים דבוש נ' מדינת ישראל**, (03.04.2014); ופס' 6 בפסק דינה של כב' השופטת א' חיות בע"פ 7459/12 **שיבר נ' מדינת ישראל**, (20.06.2013)).

ג. קביעת מתחם העונש ההולם

10. תחילה יצוין, כי עתירתה של המאשימה בכל הנוגע לקביעת מתחם העונש ההולם איננה נהירה לבית המשפט. שכן, מצד אחד, המאשימה עתרה לקבוע מתחמי ענישה נפרדים בגין כל אישום. מצד שני, טענה כי "בסיכומי של התיק" תעתור למתחם הנע בין 18 ל-40 חודשי מאסר, וביקשה להשית על הנאשם עונש המצוי ברף התחתון של המתחם האמור.

כפי הידוע, בהתאם למתווה גזירת העונש שאומץ במסגרת תיקון 113 לחוק העונשין ושפורש בפסיקת בית המשפט העליון (ראו למשל ע"פ 8641/12 **מוחמד סעד נ' מדינת ישראל**, (05.08.2013)), מקום בו מדובר בנאשם שהורשע בכמה עבירות, שומה על בית המשפט להכריע אם הן מהוות "אירוע" אחד או כמה "אירועים" נפרדים, ובהתאם למסקנה שתתקבל לקבוע מתחם עונש כולל או כמה מתחמי עונש נפרדים. אולם, לא ניתן לילך בדרכה של המאשימה ולשלב בין שתי דרכי הפעולה האמורות. קרי, לא ניתן לקבוע מתחמי ענישה נפרדים בגין כל "אירוע", ובד בבד, בסיכומם של דברים, לקבוע מתחם עונש הולם אחד.

11. על כל פנים ולמען הסר ספק, על אף שהמאשימה עתרה בסופו של דבר למתחם עונש הולם כולל, אדרש ראשית

חוכמה לסוגיה זו. בשים לב ל"מבחן הקשר ההדוק" וליתר מבחני העזר אשר נקבעו לעניין זה בפסיקתו של בית המשפט העליון (ראו למשל, דעת הרוב בע"פ 4910/13 **אחמד בני ג'אבר נ' מדינת ישראל**, (29.10.2014) (להלן: "**עניין ג'אבר**"); ע"פ 1261/15 **יוסף דלאל נ' מדינת ישראל**, (03.09.2015) (להלן: "**עניין דלאל**"); ע"פ 3164/14 **גיא פן נ' מדינת ישראל**, (29.06.2015)), שוכנעתי כי יש לקבוע מתחם עונש הולם אחד בגין מכלול מעשיו של הנאשם.

כך, **בעניין ג'אבר**, נקבע כי בית המשפט ילמד אודות גדריו של "אירוע" בהתאם לניסיון החיים, באופן בועבירות שיש ביניהן **קשר הדוק** ייחשבו לאירוע אחד. קשר כזה ימצא, כך נקבע, מקום בו תהיה בין העבירות סמיכות זמנים או כאשר הן תהיינה חלק מאותה תכנית עבריינית, אף כאשר הן בוצעו לאורך תקופת זמן שאינה קצרה. **בעניין דלאל**, צוין כי על בית המשפט לשאול עצמו, בין היתר, אם ביצוע של העבירות מאופיין בתכנון; אם ישנה שיטתיות בביצוע העבירות; אם העבירות התרחשו בסמיכות של זמן או מקום; ואם ביצועה של עבירה אחת נועד לאפשר את ביצועה של העבירה האחרת או את ההימלטות לאחר ביצועה. נקבע כי קיומה של נסיבה אחת או יותר מנסיבות אלו, שאינן מהוות רשימה סגורה, יכול להעיד על קשר הדוק בין העבירות השונות, המלמד כי המדובר באירוע אחד. עוד נקבע בפסיקה, כי המונח "אירוע" המצוי בסעיף 40ג לחוק העונשין הינו רחב יותר מהמונח "מעשה" הקבוע בסעיף 186 לחסד"פ, וכי באופן עקרוני "אירוע" אחד יכול לכלול גם "מספר מעשים" (ראו למשל, דעתם של כלל שופטי ההרכב **בעניין ג'אבר**; דברי כב' השופט ע' פוגלמן בע"פ 1605/13 **פלוני נ' מדינת ישראל**, (27.08.2014); וע"פ 3164/14 **גיא פן נ' מדינת ישראל**, (29.06.2015)).

בשים לב לאלה, מצאתי כאמור כי **בעניינינו** יש לקבוע מתחם עונש הולם אחד בגין מכלול מעשיו של הנאשם. שכן, חרף העובדה שבין העבירות המיוחסות לנאשם בכל אישום חלף פרק זמן שאינו מבוטל, המדובר בעבירות דומות ואף כמעט זהות באופיין, שבוצעו בסמיכות של מקום (כך עולה גם מטיעוניה של המאשימה), כאשר הנאשם בוחר להתפרץ למקומות שונים המצויים בתחומי המושב שבו הוא גר, ובשיטת פעולה דומה, במסגרתה הנאשם מתפרץ למקום מגורים וגונב מתוכו כסף מזומן או כלים (כספת) שמכילים כסף מזומן. כמו כן, כפי שעולה מדבריו של הנאשם ומתסקירי שירות המבחן, מאחוריה של כל אחת מהעבירות עמד אותו הרקע, הוא רצונו של הנאשם לממן את התמכרותו לסמים, כך שלמעשה ניתן לראות בכולן כמסכת עבריינית אחת שנפרסה על פני פרק זמן ארוך. גם קיומה של סיבה משותפת לביצוע מכלול העבירות, כשלעצמה, אף מעצים את המסקנה לפיה קיים "קשר הדוק" בין העבירות השונות שבוצעו על ידי הנאשם. ויובהר שוב, לא נעלמה מעיני העובדה כי בין העבירה המיוחסת לנאשם באישום השני לבין העבירות המיוחסות לו באישום הראשון חלף פרק זמן של כמה שנים, אולם אין בנתון זה לבדו כדי לסתום את הגולל על האפשרות לקבוע מתחם עונש הולם אחד (וראו **בעניין זה**, פסק דינו של בית המשפט העליון בע"פ 5668/13 **ערן מזרחי נ' מדינת ישראל**, (17.03.2016), שם נקבע כי יש להציב מתחם עונש הולם אחד בגין שורה ארוכה של עבירות הונאה אשר נפרסו על פני פרק זמן של למעלה מחמש שנים).

בהינתן האמור, מצאתי כי קיים "קשר הדוק" בין מכלול העבירות שבהן הודה הנאשם וכי ראייה בכל אחת מהן כאירוע נפרד שעומד בפני עצמו תהא מלאכותית במידה רבה. אשר על כן, כאמור, אקבע מתחם עונש הולם אחד בגין מכלול מעשיו של הנאשם.

לצד האמור ועל כל פנים, בטרם קביעת מתחם העונש ההולם, בית המשפט יזהיר את עצמו שמא מעשה עבירה זה או אחר "יבלע" במכלול האירועים, כך שהנאשם לא יענש בגינו, וכל מעשה יזכה להתייחסות ראויה ונפרדת בעת הליך גזירת העונש (ראו והשוו דבריו של בית המשפט המחוזי בעפ"ג (מחוזי באר שבע) 39844-08-13 **מדינת ישראל נ'**

פאיז אבו רקייק, (26.12.2013).

12. לגופם של דברים, כאמור בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, קביעת מתחם העונש ההולם תיעשה בהתאם לעקרון ההלימה (הוא העיקרון המנחה בענישה), תוך התחשבות בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, בערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע, במידת הפגיעה בהם ובמדיניות הענישה הנוהגת.
13. **הערכים החברתיים המוגנים** שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם, אינם רק שמירה על קניינו של הפרט, ערך עליו המשפט מגן עוד מימים ימימה, כי אם גם בפרטיותו ובתחושת הביטחון שלו. לא ניתן להקל ראש בתחושת הפגיעה בביטחון האישי ובפרטיות אותן חש נפגע העבירה, עת זר מתפרץ לביתו וחומד רכשו. זאת ועוד, עבירת ההתפרצות בכוונה לבצע גניבה או פשע, מעבר לנזק הכלכלי שהיא גורמת, טומנת בחובה גם חומרה ומסוכנות שכן, יש בה פוטנציאל גבוה להתפתחות אלימה (ראו דבריו של כב' השופט ח' מלצר בע"פ 7453/08 **אואזנה ואח' נ' מדינת ישראל**, (31.12.2008); ודבריו של כב' השופט י' עמית בבש"פ 45/10 **מסארוה נ' מדינת ישראל**, (08.01.2010) שאמנים נאמרו במסגרת הליך המעצר, אך ברי כי כוחם יפה אף לעניינו).
14. בשים לב לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, כפי שיפורט להלן, ובייחוד בשים לב לשווי הרכוש שנגנב ולעובדה כי חלק מהעבירות בוצעו בתחכום מסוים (גם אם איננו רב) תוך הסתייעות בכלים, סבורתני כי **מידת הפגיעה בערכים המוגנים** במקרה הנדון מצויה ברף בינוני-נמוך.
15. במסגרת בחינת **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה**, נתתי דעתי תחילה לסכומים של הכסף אשר נגנב על ידי הנאשם: מאות שקלים לכל היותר בכל פעם, ובסך הכול 500 ₪ ועוד מאות שקלים, ו- 200 אירו. לצד הנזק הממוני, אף נתתי דעתי לאותה תחושת אימה והיעדר הביטחון שבנקל ניתן לשער שחשו המתלוננים, ובייחוד אלו באישום הראשון, שהנאשם התפרץ לביתם בשלוש הזדמנויות שונות. אשר לנזק הפוטנציאלי, בכתב האישום צוין כי המאשימה אינה יודעת במדויק את מועד ביצוע העבירות, כך שלא ברור אם אלה בוצעו בשעות היום או הלילה. משכך, אף שבכל התפרצות קיימת סכנה שכזו, עדיין יקשה על לבית המשפט לקבוע מה מידת הסיכון שהייתה טמונה במעשיו של הנאשם שמא ייתקל במי מבעלי המקום, מה שבתורו עלול להוביל להתפתחות אלימה.
- עוד הבאתי במכלול השיקולים, את העובדה כי לשם ביצוע העבירות המיוחסות לו באישום הראשון, הנאשם הצטייד מבעוד מועד בחוט ברזל שבאמצעותו פתח את דלת הכניסה. הגם שלנאשם לא יוחסה עבירה של החזקת כלי פריצה, הצטיידות זו בכלים, כשלעצמה, מהווה נסיבה מחמירה ואף יש בה כדי ללמד אודות תכנון מוקדם (ולו ככל שהדברים נוגעים לאישום הראשון).
- בנוסף, כפי שעולה מהאמור בתסקירי שירות המבחן ומטיעוני ההגנה לעונש, התמכרותו של הנאשם לסמים ורצונו לממן התמכרות זו, הם שהיוו את הסיבה ועמדו ברקע לביצוע העבירות. בהחלט ייתכן כי כטענת ההגנה, יש בכך כדי ללמד אודות מידת אשם פחותה במידת מה. כמו כן, עם כל הסלידה ממעשיו של הנאשם, ניתן להסיק כי הוא לא ביצע את העבירות מתוך בצע כסף גרידא, במובן המקובל של הביטוי, אלא אך כדי לספק את אותו דחף כמעט בלתי נשלט ולממן לעצמו את מנת הסם הבאה.
16. בכל הנוגע ל**מדיניות הענישה הנוהגת**, סקירת הפסיקה מלמדת כי במקרים בהם הורשעו הנאשמים בעבירה של התפרצות לדירת מגורים בכוונה לבצע גניבה או פשע ובעבירת הגניבה, הושתו עליהם עונשי מאסר מאחורי סורג ובריא לתקופות לא מבוטלות, הנעות בין 8 ל- 22 חודשים. מטבע הדברים, בעבירות ממין זה קיימות דרגות חומרה שונות, כאשר מתחמי הענישה משתנים בהתאם לנסיבות הנלוות לעבירות. בכלל זה, בתי המשפט נותנים את דעתם

לשווי וטיב הרכוש שנגנב, ולשאלה אם לעבירות נלווה תחכום מיוחד. בדומה, העונשים שמושתים על הנאשמים השונים בתוך המתחמים או מחוצה להם, משתנים לנוכח נסיבותיהם ומאפייניהם האישיים, כגון קיומו או היעדרו של עבר פלילי; הבעת החרטה מצדם וקבלת אחריות על מעשיהם; השתתפות בהליכים טיפוליים; ועוד.

כדוגמא למנעד הענישה שלעיל, ראו למשל, רע"פ 1600/15 **אברהם בן יוסף בועזיז נ' מדינת ישראל**, (27.04.2015); רע"פ 8637/14 **וואליד עבאסי נ' מדינת ישראל**, (13.01.2015); רע"פ 337/14 **חמזה פקרא נ' מדינת ישראל**, (16.03.2014); רע"פ 7629/13 **יצחק בוסקילה נ' מדינת ישראל**, (30.09.2014); רע"פ 4309/13 **סאמי בלעום נ' מדינת ישראל**, (18.06.2013); ת"פ (שלום כפר סבא) 45401-09-16 **מדינת ישראל נ' עבד אל קאדר חאג יחיא** (03.04.2017).

ברי כי בפסיקה ניתן למצוא גם פסקי דין שבמסגרתם נדונו מקרים בעלי נסיבות חריגות או נאשמים בעלי מאפיינים ייחודיים, תוך שבתי המשפט מצאו לנכון להשית עונשים החורגים לקולא מן המנעד אשר הוצג לעיל. כך למשל, לא אחת מצאו בתי המשפט לבכר את שיקול השיקום, והסתפקו בעניינם של נאשמים שהורשעו בעבירות דומות בהשתתפות עונשים בדמות צווי של"צ לצד צווי מבחן, ענישה כלכלית וענישה צופה פני עתיד. וזאת גם מקום בו דובר בריבוי של התפרצויות שבוצעו במועדים שונים. כך לדוגמא, ראו:

רע"פ 2180/14 **ספיר שמואלי נ' מדינת ישראל**, (24.04.2014) (להלן: "**עניין שמואלי**"), שם דובר בנאשם אשר בהיותו בן 18 ומספר חודשים, התפרץ לדירות מגורים של שכניו וגנב מהן חפצי ערך, וזאת בשלוש הזדמנויות שונות. על יסוד הודאתו בעובדות אלה, הוא נמצא אשם בשלוש עבירות של התפרצות למקום מגורים ושלוש עבירות גניבה. בית משפט השלום קבע כי **מתחם העונש ההולם במקרה הנדון נע בין 4 ל-24 חודשי מאסר בפועל**. אולם, בשל שיקולי שיקום החליט לסטות ממתחם זה, הורה על ביטול הרשעתו של הנאשם, והטיל עליו **צו של"צ וצו מבחן**. בית המשפט המחוזי אמנם קיבל את ערעורה של המדינה והורה על הרשעתו של הנאשם, אך נקבע כי העונש אשר הושת עליו בבית משפט השלום יוותר על כנו. בקשת רשות הערעור שלו לבית המשפט העליון, נדחתה.

ת"פ (שלום ראשון לציון) 41351-08-11 **מדינת ישראל נ' סרגיי ליחוביצקי**, (23.03.2014), שם דובר בנאשם, בעל עבר פלילי מכביד, אשר הורשע על יסוד הודאתו בשני כתבי אישום. בראשון, יוחסו לו עבירות של התפרצות לבית מגורים בצוותא חדא, גניבה בצוותא חדא, הפרת הוראה חוקית ושב"ר. בשני, יוחסו לו עבירות של התפרצות לבית מגורים, גניבה והיזק לרכוש. נקבע כי **מתחם העונש ההולם ינוע במקרה הנדון בין 6 ל-18 חודשי מאסר**. בית המשפט נתן דעתו להליך השיקום שעבר הנאשם, ובכלל זה לעובדה כי נגמל משימוש בסמים, ומצא לנכון לסטות לקולא מהמתחם האמור, תוך שהורה על הארכת המאסרים המותנים אשר היו תלויים נגדו, וגזר עליו עונשים בדמות **צו של"צ ופיצוי**.

לפסקי דין שבמסגרתם הושתה ענישה מקלה על נאשמים שהתפרצו למקום מגורים וגנבו מתוכם רכוש בהזדמנות אחת, ראו למשל: עפ"ג 47549-10-15 (מחוזי מרכז) **פראנג'ו אלמנאו נ' מדינת ישראל**, (09.02.2016); ת"פ (שלום קריות) 5968-12-14 **מדינת ישראל נ' יניב בוזגלו**, (14.11.2016); ות"פ (שלום פתח תקוה) 36899-09-12 **מדינת ישראל נ' אסף דבורה**, (21.09.2014).

בשים לעובדה כי במסגרת האישום השלישי הנאשם הורשע בעבירה אחת של גניבה, ולמען שלמות התמונה, יצוין כי בעבירות אלה נעה הענישה, **בדרך כלל**, בין מאסר מותנה למאסר בפועל למשך חודשים בודדים, שניתן לרצותו בעבודות שירות. ראו בעניין זה, למשל: ת"פ (שלום תל אביב יפו) 6350-08-14 **מדינת ישראל נ' דיקלה כהן**, (07.10.2015); ת"פ (שלום קרית גת) 56570-05-14 **מדינת ישראל נ' אלכסנדר מירונסקי**, (25.03.2015); ת"פ (שלום תל אביב

יפו) 3986-06-12 **מדינת ישראל נ' רפי רוקח**, (20.10.2014); ת"פ (שלום רחובות) 22304-02-13 **מדינת ישראל נ' יעקב קוויירו**, (05.03.2014); ות"פ (שלום רמלה) 1075/09 **מדינת ישראל נ' וקנין ואח'**, (09.03.2011).

17. כן נתתי דעתי לפסיקה שהוצגה לעיוני מטעמים של הצדדים. אולם כאן אציין, בהתייחס לפסק הדין אליו הפנתה ההגנה, כי חרף טענתו של בא כוח הנאשם (עמ' 15, שורות 13-14), על פסק דינו של בית משפט השלום הוגש ערעור מטעם המדינה, שהתקבל על ידי בית המשפט המחוזי, כך שהושתו על הנאשם 24 חודשי מאסר בפועל. על פסק דינו של בית המשפט המחוזי, הוגשה בקשת רשות ערעור על ידי הנאשם, שהתקבלה על ידי בית המשפט העליון בהסכמה, כך שעונשו של הנאשם הועמד **על 16 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית** (ראו ע"פ (מחוזי תל אביב יפו) 54985-11-14 **מדינת ישראל נ' עמאד מצרי**, (04.03.2015); ורע"פ 2430/15 **עמאד מצרי נ' מדינת ישראל**, (04.11.2015)). נהיר לבית המשפט כי הסנגור הגיש פסק דין זה והצהיר כי לא הוגש עליו ערעור בשוגג בלבד ובתום לב, ולא מתוך כוונה להטעות את בית המשפט.

אשר לפסיקה אליה הפנתה המאשימה, בהחלט היה בה כדי להאיר את עיני בית המשפט, אולם גם זאת תוך הסתייגות ושימת לב לאבחנות המתבקשות בין המקרים שנדונו שם לבין ענייננו זה, כפי שגם הסנגור עמד עליהן במהלך הטיעונים לעונש. עוד מצאתי להעיר, גם למאשימה, כי על ת"פ 35854-12-15 הוגש ערעור שהתקבל בחלקו (ראו ע"פ (מחוזי ירושלים) 9422-09-16 **דהן נ' מדינת ישראל**, (09.05.2017)). גם על המאשימה לוודא להבא כי היא מציגה פסקי דין שלא הוגש עליהם ערעור. עוד יוער, כי פסק הדין ברע"פ 6697/08 **ניתן** לפני כמעט עשור, שנים רבות עובר לתיקון 113.

לאחר שאמרתי כל זאת, אשוב ואזכיר, כי הענישה היא לעולם אינדיוידואלית וכל מקרה צריך להיבחן לגופו, תוך שהבחינה כאמור תמיד צריכה להיעשות לגופן של העבירות והנסיבות הנלוות להן ולגופם של נאשמים, על כל מאפייניהם האישיים ונסיבותיהם הייחודיות (ראו והשוו ע"פ 433/89 **ג'ורג' אטיאס נ' מדינת ישראל**, פ"ד מג(4) 170, (1989); ורע"פ 3173/09 **פראגין נ' מדינת ישראל**, (05.05.2009)). קביעת מתחמי הענישה והשתת העונשים בגדריהם לעולם לא יכולים להיעשות על סמך הכותרות של העבירות (ראו והשוו ע"פ 1323/13 **רן חסן נ' מדינת ישראל**, (05.06.2013); ורע"פ 4088/13 **אחמד בן שחדה הדרי נ' מדינת ישראל**, (11.06.2013)), ובכל מקרה השיקול של "מדיניות הענישה" הינו אך שיקול אחד מבין מכלול השיקולים אותם ישקול בית המשפט בטרם קביעת מתחם העונש ההולם וגזירת הדין (ראו בעניין זה ע"פ 1903/13 **חמודה עיאשה נ' מדינת ישראל**, (25.06.2013)).

18. כללם של דברים, לאחר שנתתי דעתי לעקרון ההלימה, לערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם ומידת הפגיעה בהם, לנסיבות שנלוו לביצוע העבירות ולמדיניות הענישה הנוהגת, אקבע מתחם עונש הולם שאינו מחמיר יותר מזה שלו עתרה המאשימה, הגם שמתחם זה, ולו ככל שהדברים נוגעים לרף התחתון שלו, הינו מקל במידה רבה.

אשר על כן, הריני קובעת כי מתחם העונש ההולם בגין מכלול מעשיו של הנאשם ינוע בין 18 ל- 40 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית, כלכלית בעיקרה.

ד. גזירת העונש המתאים לנאשם

19. אשר לגזירת עונשו של הנאשם בגדרי מתחם העונש ההולם, כאמור בסעיף 40ג(ב) לחוק העונשין, על בית המשפט

לשקול בעניין זה את הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, כפי שאלו מפורטות בסעיף 40א לחוק העונשין.

בעניין זה, נתתי דעתי לעובדה כי לנאשם שתי הרשעות קודמות, כך שאין זו הסתבכותו הראשונה עם החוק. אם כי, זו הרשעתו הראשונה של הנאשם בגין ביצוע עבירות רכוש. כן שקלתי את הפגיעה שעלולה להיגרם לנאשם ככל שיושת עליו עונש מאסר, וזאת בשים לב הן לגילו הצעיר באופן יחסי הן לכך שהלה טרם ריצה עונשי מאסר בעברו והן לעובדה כי השתת עונש מאסר, ולו לריצוי בעבודות שירות, עלולה ברמת הסתברות גבוהה לפגוע בהליך השיקום אותו הוא עבר ועודנו עובר. במסגרת זו אף נתתי דעתי לגילו של הנאשם.

כמו כן, יש להעניק משקל לחלוף הזמן מעת ביצוע העבירות, ולו ככל שהדברים אמורים ביחס לאישום השני והשלישי. מעבר לספירה הטכנית של חלוף הזמן, ובכך טמון העיקר, הדברים מלמדים כי בפני בית המשפט ניצב כיום "אדם חדש" אשר ביצע את מירב המאמצים לשוב למוטב, תוך שנגמל משימוש בסמים (ראו והשוו דבריה של כב' השופטת ד' ברק ארז בפסקה 15 בע"פ 111/14 פלוני נ' מדינת ישראל, (01.04.2014)).

עוד ולקולא, לא התעלמתי מהעובדה כי הנאשם הודה בביצוע העבירות וקיבל אחריות למעשיו, תוך שהביע עליהם חרטה ובושה. לדידי, כמו גם לדעתו של שירות המבחן, מעבר לחסכון בזמן שיפוטי יקר, יש בכך, יחד עם שיתוף הפעולה העיקש שלו עם ההליך הטיפולי, כדי ללמד אודות מאמציו לחזור למוטב ועל צמצום המסוכנות להישנות התנהגות עבריינית בעתיד.

בנוסף, יש ליתן את הדעת לעובדה כי הנאשם שהה במשך כשלושה חודשים במעצר מאחורי סורג ובריח, ובמשך פרק זמן ארוך נוסף היה נתון תחת תנאים מגבילים, בין אם במסגרת הקהילה הטיפולית וההוסטל ובין אם מחוצה להם. ברי כי הליך המעצר אינו עונש או "מקדמה על חשבון העונש", אך סבורתי כי היה בהליך זה כדי להעביר לו את המסר הנדרש, וייתכן שאף ניתן לשקול שיקול זה במסגרת סעיף 40א(3) לחוק העונשין.

20. כל אלה, על פניו, היו צריכים להביא את בית המשפט למסקנה כי יש לגזור את עונשו של הנאשם ברף התחתון של מתחם העונש ההולם. אולם, בשים לב לאמור בסעיף 40ד(א) לחוק העונשין, שוכנעתי כי יש מקום במקרה הנדון לסטות לקולא מהמתחם האמור, כהמלצת שירות המבחן, וזאת לנוכח ההליך השיקומי שאותו עבר הנאשם ואשר יש בו כדי להעיד כי הוא השתקם או לכל הפחות כי יש סיכוי של ממש שישתקם. למעשה, נדמה כי סעיף 40ד(א) לחוק העונשין נועד כל כולו למקרים כגון זה שבפניי, בהם אדם שבמשך שנים רבות היה מכור באופן קשה לסמים וביצע על רקע זה עבירות רבות, הצליח להשתקם ולהיגמל מהשימוש בסם, והעמיד את חייו על מסלול נורמטיבי של אזרח, נורמטיבי, שומר חוק ויצרני. ואפרט.

כפי האמור בתסקיר שירות המבחן, הנאשם החל להשתמש בסמים עוד בהיותו בן 14. בעקבות כך, נדמה שכל חייו עלו על שרטון, והוא החל לגלות קשיים במסגרות החינוך השונות בהן הוא עבר, לא מצא את מקומו בצבא ושוחרר בעקבות "אי התאמה", לא השתלב בשוק התעסוקה, וניהל אורח חיים שולי וחסר תכלית, תוך ביצוע עבירות שונות.

אולם, לאחר שנים רבות שבהן היה מכור לסמים, הנאשם שולב במסגרת הליך המעצר בהליך טיפולי במסגרת קהילת "הדרך". הלה הסתגל במהרה לטיפול, כיבד את תנאי המקום, שיתף פעולה והביע מוטיבציה לשינוי אורח חייו ודפוסי התנהגותו. הגם שידע קשיים בדרך, הנאשם החל למלא תפקידים שונים בקהילה הטיפולית, שהעצימו אותו והגבירו את בטחונו העצמי. הנאשם שהה בקהילה הטיפולית במשך כתשעה חודשים, וסיימה בהצלחה, תוך שהצוות הטיפולי התרשם שהוא עשה צעד משמעותי בהתבוננות פנימה אל תוך חלקים שונים בתוך עצמו שהעסיקו אותו במשך שנים והוא בחר

להשתיקם. מיותר לציין, כי במשך כל הזמן הזה, ועד היום למעשה, הנאשם נמנע מצריכת סמים.

בהמשך, הנאשם לא הסתפק בפרק הזמן הארוך והאינטנסיבי שבו שהה במסגרת הסגורה של הקהילה הטיפולית, אלא המשיך את הטיפול בהוסטל, שגם שם הוא עמד בציפיות ובכללים הנדרשים ממנו וסיים את הטיפול בהצלחה כעבור כחמישה חודשים נוספים, והכול תוך שבד בבד הוא אף השתלב בשוק העבודה והחל לעבוד לפרנסתו. גם כיום, הנאשם ממשיך לקבל טיפול, כמובן תוך שמירה על ניקיונו מסמים, וזאת במסגרת היחידה לטיפול בהתמכרויות, תוך השתתפות במפגשי N.A. ושמירה על קשר עם גורמי הטיפול בהוסטל. לא בכדי, שירות המבחן התרשם שהנאשם נמצא בהליך של שינוי חיובי באורחות חייו ומצליח לגלות עמידות ויציבות בתוך מסגרת.

זאת ועוד, בשיקומו של הנאשם אף קיים רובד נוסף, והוא בחירתו המודעת להתרחק מסביבת מגוריו הטבעית, והרי שהדבר מעיד כאלף עדים אודות כנות כוונותיו והמוטיבציה הרבה שלו להשתקם באופן מלא ולא לשוב לעולם הסמים ולמעגל הפשיעה. כמו כן, מתסקירי שירות המבחן עולה כי גם משפחתו של הנאשם נוטלת חלק פעיל בטיפול, וסבורתני כי מעטפת משפחתית תומכת זו מעצימה את סיכוייו של הנאשם להיגמל באופן מלא וסופי.

הנה כי כן, עסקינן בנאשם שעבר מהפך מוחלט בחייו, מנער ומתבגר מכור לסמים, שאינו מצליח להשתלב בכל מסגרת שהיא, שאינו עובד ומבצע עבירות על מנת לממן את התמכרותו, לאדם שאינו משתמש עוד בסמים, שומר חוק ומשולב בשוק התעסוקה. למעשה, הנאשם שם במרכז חייו את המטרה להיגמל משימוש בסמים, ובמשך כשנה וחצי פעל והקדיש את כל כולו לשם הגשמתה, תוך הקרבת קורבן עצמי לא מבוטל (כאשר גלוי וידוע הוא כי שהיה במסגרת סגורה של קהילה טיפולית, בתנאים המחמירים, פעמים רבות אינה קלה יותר משהיה במעצר או במאסר).

לאור כל המתואר לעיל, לנוכח הליך השיקום הארוך והאינטנסיבי שעבר ועודנו עובר הנאשם, ומשאוין במידה רבה המוקד הבעייתי שעמד ברקע לביצוע העבירות, כך שהסיכון להישנותן הצטמצם עד דק, סבורתני, הגם אם עוד צפויה לנאשם דרך ארוכה, שניתן לומר כבר עתה שהוא השתקם או למצער קיים סיכוי של ממש שהוא ישתקם בצורה מלאה בעתיד. משכך, כאמור, מצאתי לסטות לקולא ממתחם העונש ההולם אשר קבעתי.

אכן, מלאכת גזירת הדין איננה קלה כל עיקר, ובית המשפט אינו מקל ראש בחומרת מעשיו של הנאשם. אולם, בנסיבות הייחודיות של המקרה הנדון, שוכנעתי כי ניתן ללכת בזו הפעם לקראתו של הנאשם ולבכר את אינטרס השיקום על פני יתר שיקולי הענישה. כן נתתי דעתי לכך ששליחתו של הנאשם לריצוי מאסר, אף אם בעבודות שירות, עלולה לפגוע קשות בתעסוקתו שהינה חלק ניכר משיקומו, ובכך לגדוע את הליך השיקום הארוך והממושך שבעיצומו מצוי הנאשם. במקרה כזה, אף אם אינטרס הגמול יבוא על סיפוקו, הרי שדומני כי האינטרס הכללי של הציבור יצא עם ידו על התחתונה. אשר על כן, לנוכח החלטתי כאמור ליתן עדיפות לאינטרס השיקום, אמנע מלהשית על הנאשם עונש מאסר, ולו לריצוי בעבודות שירות.

לצד האמור, על מנת שחומרת מעשיו של הנאשם תמצא את ביטוייה בענישה שתושת עליו, מצאתי לחרוג לחומרה מהמלצת שירות המבחן (שכידוע הינה כשמה כן היא - המלצה בלבד) בכל הנוגע להיקף שעות השל"צ. לצד זאת, הגם שאשית על הנאשם פיצוי למתלוננים, ובשים לב לעובדה שהמאשימה לא עתרה לכך, אמנע מלגזור עליו קנס.

בשולי הדברים אציין, כי לאור העובדה שבית המשפט קיבל את עתירת ההגנה לנוכח קיומם של שיקולי שיקום כבדי משקל, ממילא אינני נדרשת לטענה לפיה יש להקל בעונשו בשל פגיעה בזכות ההיוועצות שלו וגביית הודאה ממנו בניגוד לחוק. יחד עם זאת ולמעלה מהצורך אציין, כי אכן חקירת חשוד בניגוד לחוק עשויה לשמש כנימוק לקולא במסגרת גזר

הדין (ראו למשל, ת"פ (מחוזי חיפה) 11776-08-14 **מדינת ישראל נ' גיל יפרח**, (09.10.2016). בע"פ 10715/08 **ולס נ' מדינת ישראל**, (01.09.2009), דעתו של כב' השופט ח' מלצר לפיה יש להקל בעונשו של הנאשם לנוכח העובדה שנפל פגם בחקירתו - **נותרה במיעוט**. גם כאן יוער, כי בהפנותו לקביעות מסוימות בפסק דין כזה או אחר, טוב יעשה בא כוח הנאשם אם יציין מפורשות כי קביעות אלה נאמרו בדעת מיעוט). אלא שברגיל, המדובר במצבים בהם הנאשם בוחר לנהל הליך של הבאת ראיות, ובמסגרתו מוכיח כי נפל פגם בהליך גביית ההודאה. או אז, בית המשפט יכול להחליט כי אין די בפגם זה כדי לפסול את הראייה, אך ניתן יהיה להתחשב בכך במסגרת גזירת העונש. לעומת זאת, במקרה הנדון הנאשם הודה בבית המשפט בביצוע המעשים המיוחסים לו בכתב האישום המתוקן.

יתר על כן ואף ביתר שאת, כפי הידוע, מקום בו נאשם מודה בעובדות כתב האישום, שומה על בית המשפט לגזור את דינו אך ורק על יסוד העובדות והנסיבות המפורטות בו, אלא אם מתקיימים תנאיו של סעיף 40 לחוק העונשין (ראו למשל, ע"פ 677/14 **דנקנר נ' מדינת ישראל**, (17.07.2014); ע"פ 7349/14 **מדינת ישראל נ' פלונית**, (14.05.2015)). ואולם, במקרה הנדון, ההגנה לא הוכיחה ברמה הנדרשת, או בכלל, כי הודאתו של הנאשם נגבתה בניגוד לחוק (כך למשל, בהיעדר הסכמה מטעם המאשימה, לא נהיר איזו מסגרת נורמטיבית, מבחינה ראייתית-פרוצדורלית, עומדת לבא כוח הנאשם בתמיכה לבקשתו להגיש מזכר שנכתב על ידי אחד השוטרים שגבה את ההודאה, שלא באמצעות עורך המזכר). אם היו לנאשם טענות כאלה או אחרות בנוגע להליך גביית הודאתו, הרי שהייתה פתוחה בפניו הדרך לנהל משפט זוטא, ולנסות ולהוכיח את טענתו כנדרש.

על כל פנים, הדברים אמורים בבחינת למעלה מהצורך, שכן בית המשפט מקבל את בקשתו העונשית של הנאשם אף מבלי לייחס משקל לנסיבה נטענת זו.

בשולי הדברים, בית המשפט מבקש לחזק את ידיו של הנאשם בכול הנוגע להליך הטיפול שאותו הוא עובר. אולם, על הנאשם לדעת כי הליך זה נועד בראש ובראשונה לשרת את טובתו שלו. ככל שלא יתמיד בהליך וישוב לסורו, הרי שטוב שידע כי לא יזכה להתחשבות נוספת מצדו של בית המשפט.

21. מכל המקובץ לעיל, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. **צו של"צ בהיקף של 300 שעות.**

שירות המבחן יגיש תוך 30 תכנית של"צ בעניינו של הנאשם. לאחר קבלת התכנית, אאשרה ללא צורך בקיום דיון נוסף.

העתק ההחלטה בדחיפות לשירות המבחן.

ב. **צו מבחן של שירות המבחן למשך שנה מהיום.**

הובהרה לנאשם חשיבות שיתוף הפעולה עם שירות המבחן, והמשמעויות של אי עמידה בתנאי צו המבחן.

ג. **מאסר מותנה למשך 8 חודשים, אשר יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מהיום הנאשם יעבור עבירת רכוש מסוג פשע.**

ד. **מאסר מותנה למשך 4 חודשים, אשר יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מהיום הנאשם יעבור עבירת רכוש מסוג עוון.**

ה. פיצוי לעדת תביעה 1, בסך 800 ₪.

הפיצוי ישולם תוך 60 יום מהיום.

ו. פיצוי לעדת תביעה 3, בסך 800 ₪.

הפיצוי ישולם תוך 90 יום מהיום.

ז. פיצוי לעדת תביעה 2, בסך 150 ₪.

הפיצוי ישולם תוך 120 יום מהיום.

ח. הנאשם יחתום על התחייבות כספית על סך 15,000 ₪ שלא לעבור עבירה מן העבירות בהן הורשע וזאת לתקופה של 3 שנים מהיום.

אם לא תיחתם ההתחייבות תוך 7 ימים, יאסר הנאשם למשך 10 ימים.

ניתן צו להשמדת המוצגים - דיסקים, בכפוף לחלוף תקופת הערעור.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, ט' תמוז תשע"ז, 03 יולי 2017, במעמד הצדדים.

החלטה

על מנת לאפשר למאשימה להגיש ערעור על רכיב השל"צ, ועל מנת שלא להעמיד את ערכאת הערעור בפני עובדה מוגמרת, הנני מורה על עיכוב ביצוע עונש השל"צ למשך 45 יום.

אם לאחר עיון נוסף, תחליט המאשימה שלא לערער על רכיב השל"צ, תודיע על כך מידית לב"כ הנאשם ולביהמ"ש.

ניתנה היום, ט' תמוז תשע"ז,
3/7/2017, במעמד הצדדים.
ד"ר נגה שמואלי - מאייר, שופטת
סגנית נשיאה